

Terugblik 2012

Voor u ligt de eerste externe nieuwsbrief van Cascade, de brancheorganisatie van zand- en grindproducenten in Nederland. Graag vertellen wij u in deze eerste nieuwsbrief wat Cascade in 2012 heeft bereikt en in gang gezet. U ontvangt deze nieuwsbrief omdat Cascade u en uw organisatie aanmerkt als een belangrijke partner in haar netwerk. In de toekomst houden wij u graag periodiek op de hoogte van onze wetenswaardigheden.

Mocht u zich willen aan- of afmelden voor deze nieuwsbrief, of als u de nieuwsbrief graag digitaal wilt ontvangen, neemt u dan contact op met het secretariaat van Cascade. Wij zijn bereikbaar via ons e-mailadres: info@cascade-zandgrind.nl.

Duurzame zand- en grindwinning

Uitgangspunten duurzame zand- en grindwinning

1. Zoek bij het ontwikkelen van nieuwe winlocaties naar functionele koppelingen om een maatschappelijke meerwaarde te realiseren. Voorbeelden hiervan zijn: waterberging, rivierverruiming, natuurontwikkeling, recreatie en wonen aan het water.
2. Probeer aan te sluiten bij de ruimtelijke wensen, plannen en ontwikkelingskies van nationale, provinciale en gemeentelijke overheden.
3. Zoek de samenwerking op. Niet alleen met betrokken overheden, maar ook met partners die soortgelijke maatschappelijke doelen nastreven zoals natuur- en landschapsorganisaties, waterschappen, rijkswaterstaat, recreatieondernemers, bouwondernemingen e.d.
4. Probeer actuele natuurwaarden zo veel mogelijk te ontzien en deze waar mogelijk te versterken.
5. Probeer het plan optimaal in te passen in de bestaande ruimtelijke en landschappelijke structuur. Dit met het doel om de ruimtelijke kwaliteit van de regio te verbeteren.
6. Besteed aandacht aan zorgvuldige communicatie met omwonenden. Dit resulteert het best in zand- en grindwinning die draagt aan duurzame verandering van de sector- en leefomgeving betekenis.
7. Probeer via de planontwikkeling en tijdens de uitvoering om de hinder en overlast voor omwonenden te beperken.
8. Het is van belang voor het oplossen van eventuele problemen die ontstaan tijdens de uitvoering. Deze regeling maakt duidelijk wie het aanspreekpunt is en hoe eventuele schade op een adequate manier wordt afgehandeld.
9. Het is een goede beheersregeling voor het gehele gebied zodat de ruimtelijke kwaliteit van het gebied ook in de toekomst te genereren.
10. Probeer waar mogelijk een gebiedsreus aanpak te volgen bij uitvoering, monitoring en beheer. Op die manier blijft overlast beperkt en kunnen de positieve effecten van een project sneller worden gerealiseerd.

Het Nederlandse landschap is altijd in beweging. Van oudsher is zand en grind onlosmakelijk verbonden met dit landschap. Letterlijk als grondstof en figuurlijk als fundament voor allerlei vormen van gebiedsontwikkeling. Waterberging, rivierverruiming, natuurontwikkeling, recreatie, wonen aan het water, allemaal ruimtelijke functies met een maatschappelijke meerwaarde. De bedrijven die zich hebben aangesloten bij Cascade, de vereniging van zand- en grindproducenten, staan voor een duurzame vorm van zand- en grindwinning. Duurzaam, omdat zij zand- en grindwinning altijd combineren met het leveren van een positieve bijdrage aan de kwaliteit en toekomstige gebruiksmogelijkheden van het gebied waarin gewonnen wordt. Cascade heeft een 10-tal uitgangspunten geformuleerd die van belang zijn voor duurzame zand- en grindwinning.

Over Cascade

Cascade kent de veertien onderstaande leden, die gezamenlijk ca. 85 tot 90 procent van de Nederlandse grind- en industriezandproductie vertegenwoordigen. De producten van onze leden worden grotendeels gebruikt voor hoogwaardige toepassing in de beton- en asfaltindustrie. De leden van Cascade nemen bij hun bedrijfsactiviteiten de leidraad "Duurzame zand- en grindwinning" in acht. Hierin staat aandacht en respect voor mens, natuur en omgeving centraal. De leden hebben zich met deze leidraad gecommitteerd aan het creëren van maatschappelijke meerwaarde bij de herinrichting van hun wingebieden waarbij het creëren van nieuwe natuur en het scheppen van ruimte voor biodiversiteit belangrijke aandachtspunten zijn.

Voor een nadere kennismaking met Cascade en de activiteiten van haar leden verwijzen wij u graag naar www.cascade-zandgrind.nl.

CO2 footprint van Nederlands zand en grind

Om inzicht te krijgen in de hoeveelheid CO2 die bij het primaire productieproces van zand- en grindwinning vrijkomt heeft Cascade in 2012 samen met haar Belgische collega Belbag een nauwkeurig rekenmodel laten ontwikkelen. De leden van Cascade zien dat klanten steeds vaker om informatie over de CO2 footprint vragen. Inmiddels is het model met de methodiek inclusief een duidelijke handleiding gereed en beschikbaar gesteld aan de Cascadeleden. Elk lid kan nu de CO2 footprint van zijn producten bepalen. In de eerste helft van 2013 zal aan de hand van deze gegevens tevens een branche gemiddelde voor Nederlands zand en grind beschikbaar komen.

Cascade met Betonplatform op Betondag

Een vijftal brancheorganisaties werkt samen in het Betonplatform (Cascade, BFBN, Cement & Beton Centrum, VHB en VOBN). Centraal staat momenteel de verduurzaming van de betonketen. Het thema voor de Betondag 2012 betrof "Jong & Beton", met een knipoog naar het vak betontechnologie en de voortschrijdende verjonging van de

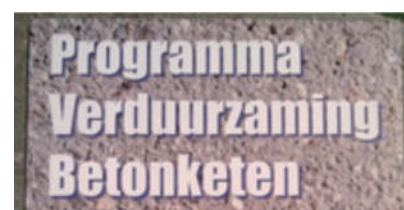
betonindustrie. Rondom dit thema was een fotoprijsvraag uitgeschreven. Dit sloeg aan en resulteerde in enkele honderden inzendingen! De winnende foto treft u hiernaast aan.

Ruim 3.500 bezoekers wisselden tijdens de Betondag 2012 in een goede sfeer kennis uit over beton.

Voor nadere informatie over de samenwerking binnen het Betonplatform over duurzaam beton verwijzen we u naar de website www.duurzaamconcrete.nl.

Cascade ondertekent Green Deal verduurzaming beton

Cascade is medeondertekenaar van de Green Deal verduurzaming betonketen. Een initiatief van een aantal koploperbedrijven en branches uit de betonketen en de overheid onder begeleiding van MVO Nederland. Doel van deze Green Deal is om gezamenlijk tot concrete stappen te komen om de betonketen verder te verduurzamen. Partijen willen op alle duur-

zaamheidsaspecten (planet, people, profit) in de gehele betonketen effecten realiseren. Zij doen dit door concrete doelen voor 2020/2050 te formuleren en te implementeren. Deze Green deal staat terecht sterk in de belangstelling.

De Green Deal wordt inhoudelijk uitgewerkt in zes geformeerde werkgroe-

pen; communicatie, definitie, energie, emissie, biodiversiteit en grondstoffen. Cascade is in de persoon van haar secretaris Leonie van der Voort betrokken bij het thema biodiversiteit. Individuele leden van Cascade nemen actief deel aan de werkgroep grondstoffen. In deze werkgroep staat recycling binnen en/of buiten de betonketen centraal.

Cascade ondertekent Green Deal Tijdelijke Natuur

Cascade heeft zich in 2012 als een van de acht partijen aangesloten bij de Green Deal Tijdelijke Natuur van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. Door Tijdelijke Natuur ontstaat voor natuur en bedrijfsleven een win-win situatie: de natuur mag tijdelijk ongestoord haar gang gaan, de ondernemer kan (als de tijd daar is) gewoon beginnen aan de geplande werkzaamheden.

Doel van deze Green Deal is om praktische belemmeringen bij de toepassing van Tijdelijke Natuur te signaleren en gezamenlijk op te lossen. Hiermee wordt de weg geplaveid voor grootschaliger toepassingen van Tijdelijke

Natuur. Veelal gaat het hier om natuur op braakliggend terrein. Deze terreinen worden tijdelijk beschikbaar gesteld voor natuurontwikkeling zoals bij Cascadelid Roelofs Zandwinning. De

Green Deal is namens Cascade ondertekend door haar voorzitter de heer Michiel Dankers onder toezienend oog van toenmalig minister Verhagen en staatssecretaris Atsma.

Cascade en de circulaire economie

Cascade behartigt de belangen van de winning van de primaire grondstoffen zand en grind. Zij is van mening dat haar verantwoordelijkheid zich uitstrekt over de gehele verbruiksketen tot en met recycling van de producten

aan toe. Een grote meerwaarde van zand en grind is immers dat het in feite oneindig recyclebaar is! Cascade wil dan ook graag de discussie over primaire en secundaire grondstoffen stimuleren en haar kennis over duurzame toepassingen delen. Zij heeft in dit verband onderzoek laten uitvoeren over de vraag; "welke materialen waar het best toegepast kunnen worden". Daarnaast is Cascade nauw betrokken bij de activiteiten en ontwikkelingen van het Utrecht Sustainability Institute rondom het thema 'de circulaire economie'.

Cascade voert lobby bij evaluatie wetgeving Archeologie

De omvang van archeologisch onderzoek dat wordt voorgeschreven bij nieuwe projectinitiatieven loopt steeds meer op, evenals de kosten. Het maatschappelijk nut van het onderzoek is vaak nauwelijks aantoonbaar. Discussies hierover met het bevoegd gezag lopen vaak op niets uit. Het lijkt steeds meer slikken of stikken.

Cascade heeft daarom de evaluatie van de archeologie wetgeving benut om deze ontstane onwenselijke situatie bij de politiek onder de aandacht te brengen. De lobby van haar werkgroep archeologie heeft ertoe geleid dat het onderwerp op de agenda van de Twee-

de Kamer is gekomen. Om een grotere stem in het Haagsche te krijgen is het onderwerp door Cascade opgeschaald naar de koepelorganisatie FODI (Federatie van Oppervlaktedelfstofwinnende Industrieën).

De inzet van de lobby van FODI is dat

Cascade deelnemer forumdiscussie tijdens Symposium "Rijn in Beeld"

In april 2012 werd het succesvolle project "Rijn in beeld" met een Symposium afgesloten in de Deventer Schouwburg. In dit project heeft toenmalig Cascade-lid Dekker van de Kamp (thans: Dekker Grondstoffen respectievelijk K3 Delta) een zeer actieve en succesvolle rol gespeeld. De rol van delfstoffenwinning in dit project werd alomtorend genoemd in de vele presentaties. Ze werd veelal in een

adem genoemd met natuurontwikkeling. Cascade heeft tijdens het symposium deelgenomen aan een forumdiscussie waarin de stelling geponeerd werd: "De natuurbescherming zou er goed aan doen minder naar de overheid te kijken en meer naar het bedrijfsleven (klei en zandwinningsindustrie)". Geconcludeerd werd dat het bedrijfsleven en natuurorganisaties samen nog veel

meer mooie resultaten kunnen bereiken. Respect en begrip voor elkaars belangen is hierbij een key-factor.

(vlnr: J. van de Gronden (WNF), L. van der Voort (Cascade), P. Winterman (SBB), H. Maij (Gedep. Overijssel), J. Gosse (min EL&I) en J. de Ruig (RWS).

Monitoring Bouwgrondstoffen 2010

In opdracht van het ministerie van Infrastructuur & Milieu heeft MWH Global in 2012 weer de jaarlijkse "Monitoring Bouwgrondstoffen 2010" beschikbaar gesteld. Dit gaat over de productie en het verbruik van grind, steenslag en beton en metselzand. Als aanvulling hierop heeft Cascade ook een inventarisatie gemaakt van de productie van ophoogzand en overig industriezand over 2009 en 2010. Het Rijk publiceert hierover geen cijfers meer. Naar aanleiding hiervan is besloten dat MWH Global voor 2011 ook ophoogzand en overig industriezand in de monitoring zal meenemen.

Colofon

Cascade Nieuws is een uitgave van Cascade en verschijnt ieder half jaar.

Eerste jaargang, nummer 1, 2013.

© 2013 CASCADE

Alle rechten voorbehouden.

Adres:

Per 1 maart 2013 een nieuw adres:
Steigerboom 8, 5331 KA Kerkdriel
Postbus 110, 5330 AC Kerkdriel
www.cascade-zandgrind.nl
E info@cascade-zandgrind.nl

Onderzoek Vlinderstichting bevestigt positieve bijdrage van zand- en grindwinning aan biodiversiteit

In 2011 heeft Cascade de Vlinderstichting opdracht gegeven te onderzoeken of zand- en grindwinningsactiviteiten daadwerkelijk bijdragen aan een vergroting van de natuurwaarden in betrokken gebied. De Vlinderstichting heeft hiervoor van twee gebieden de natuurwaarden voorafgaand en na afloop van de zand- en/of grindwinning in kaart gebracht. Het onderzoek

van de Vlinderstichting is in 2012 afgerond, met de volgende conclusie:

“De uitkomsten van dit onderzoek laten zien dat in beide projecten sprake is van een toegenomen biodiversiteit ten opzichte van het startpunt”. “De resultaten wijzen uit dat zand- en grindwinningprojecten een toegevoegde waarde hebben voor natuurontwikkeling c.q. biodiversiteit.”

Het onderzoek van de Vlinderstichting onderstreept daarmee de uitingen van de branche. Ook geeft het onderzoek een aantal aanbevelingen voor het beheer van beide gebieden. Het gaat om zowel een binnendijks als een buitendijks gelegen gebied.

U kunt het onderzoek van de Vlinderstichting downloaden van onze website www.cascade-zandgrind.nl.

Naar aanleiding van dit onderzoek is in de Cobouw van maart 2012 een interview met de onderzoeker de heer A. Vliegert verschenen. Hij geeft aan dat grondstoffenwinning een gunstige bijdrage kan leveren aan de ontwikkeling van natuurwaarden. Gebieden waarin grondstoffenwinning heeft plaatsgevonden kunnen qua natuurwaarden zelfs vergeleken worden met gerespecteerde natuurgebieden. Het artikel is te lezen op onze website www.cascade-zandgrind.nl.

Compliment voor het ontgrondende bedrijfsleven van de Gegevensautoriteit Natuur

In de Cobouw van 27 februari 2012 sprak Jan van Groenendael, voorzitter van de Gegevensautoriteit Natuur, in een interview zijn waardering uit voor het ontgrondende bedrijfsleven. Van Groenendael vindt dat het bedrijfsleven voor wat betreft het denken in natuur-

waarden een voorsprong genomen heeft op de overheid. Maatschappelijk verantwoord ondernemen dringt steeds verder door in de vezels van de bedrijfsvoering van deze ondernemingen. Van Groenendael verwijst daarbij bij wijze van voorbeeld naar de ont-

Jan van Groenendael, voorzitter van de Gegevensautoriteit Natuur

gronders die in een kaal begraasde uiterwaard betere natuur maken dan er voorheen was.

Samenwerkingsovereenkomst ontgrondend bedrijfsleven met Gegevensautoriteit Natuur

De Federatie van Oppervlaktevlakte-delfstoffenwinnende Industrieën (FODI) en de Gegevensautoriteit Natuur (GaN) ondertekenden in 2012 een samenwer-

kingsovereenkomst. Cascade is als brancheorganisatie lid van FODI. Met het tekenen van de overeenkomst stellen beide organisaties zich ten doel het natuurbelang bij grondstofwinningsactiviteiten te bevorderen. Leden van Cascade kunnen eenvoudig via een abonnement gebruik maken van de gegevens

uit de Nationale Databank Flora en Fauna. Hierdoor kan vroegtijdig ten behoeve van planvorming en uitvoeringsplanning rekening worden gehouden met ter plaatse aanwezige natuurwaarden.